

*Projekt przygotowany przez
Województwo Lubuskie*

**Stanowisko Nr 18 Konwentu Marszałków Województw RP
z dnia 2020 roku**

**w sprawie ustalenia jednolitego toku postępowania w stosunku do pozostałości drzewnych
powstających podczas produkcji płyt drewnopochodnych**

Od dłuższego czasu można zaobserwować problem dotyczący przemysłu drzewnego, a w szczególności branży meblarskiej związany z gospodarowaniem pozostałościami drzewnymi powstającymi podczas produkcji płyt drewnopochodnych. Pozostałości drzewne, głównie w postaci pyłu drzewnego, powstają jako integralny element prowadzonych procesów produkcyjnych, zarówno w procesach rozdrabniania i sortowania surowca drzewnego, jak i w procesach obróbki płyt drewnopochodnych, tj. ich szlifowania, cięcia, frezowania. Zagospodarowanie powstałych pozostałości drzewnych, które nie nadają się już ze względów technologicznych do produkcji, polega na ich wykorzystaniu jako biopaliw stałych w przystosowanych do spalania biomasy źródłach ciepła technologicznego, wchodzących w skład tej samej instalacji produkcyjnej.

Zakłady zajmujące się obróbką płyt drewnopochodnych występują do Urzędów Marszałkowskich z wnioskami o uznanie pyłu drzewnego powstającego w wyniku procesów produkcyjnych za produkt uboczny niebędący odpadem, aby móc je wykorzystywać w ww. sposób jako biopaliwo stałe w przystosowanych do spalania biomasy palnikach suszarni. Natomiast w momencie, gdy pył ten traktowany jest jako odpad, to należy spalać go w specjalnie przystosowanych do tego spalarniach odpadów, z zachowaniem określonych uwarunkowań oraz wiąże się to z dodatkowym obciążeniem dla środowiska w postaci transportu tych odpadów z zakładu do spalarni. Urzędy Marszałkowskie w oparciu o różniące się podejścia do tematu wyrażone w opiniach Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska wydają zarówno pozytywne jak również negatywne decyzje, które stają się później przedmiotem dyskusji i zaskarżeń zarówno zwolenników, jak też przeciwników wykorzystania pyłów w procesie spalania.

Sytuacja taka ma miejsce, ponieważ brak jest jednoznacznych aktów wykonawczych regulujących warunki i wymagania emisyjne dla prowadzenia procesu wykorzystania

problemowych pozostałości poprodukcyjnych w instalacjach do tego przystosowanych. Określenie jednolitych i czytelnych warunków i zasad postępowania z pozostałościami powstającymi podczas procesów prowadzonych w zakładach produkcji płyt drewnopochodnych jest niezmiernie ważne.

Głównym problemem jest właściwa klasyfikacja pozostałości z obróbki płyt drewnopochodnych.

Materiały stanowiące biomasę spełniają warunki definicji, która została określona m.in. przepisami art. 3 pkt 31 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych, na podstawie której biomasa oznacza którąkolwiek z następujących pozycji:

- a) produkty składające się z substancji roślinnych pochodzących z rolnictwa lub leśnictwa, które mogą być wykorzystywane jako paliwo w celu odzyskania zawartej w nich energii;
- b) następujące odpady:
 - (i) odpady roślinne z rolnictwa i leśnictwa;
 - (ii) odpady roślinne z przemysłu przetwórstwa spożywczego, jeżeli wytworzone ciepło jest odzyskiwane;
 - (iii) włókniste odpady roślinne z procesu produkcji pierwotnej pulpy celulozowej i z produkcji papieru z pulpy, jeżeli odpady te są współspalane w miejscu produkcji, a wytworzone ciepło jest odzyskiwane;
 - (iv) odpady korka;
 - (v) odpady drewniane, z wyjątkiem odpadów drewnianych mogących zawierać chlorowcopochodne związków organicznych lub metale ciężkie wprowadzone w wyniku zastosowania środków do konserwacji lub powlekania drewna i które obejmują w szczególności takie odpady drewniane pochodzące z prac budowlanych lub rozbiórkowych.

Odpady płyt drewnopochodnych (głównie pył drzewny) wg większości interpretacji (w tym Ministerstwa Klimatu) nie stanowią drewna, a jedynie odpady materiałów drewnopochodnych zawierających w swoim składzie ok. 10% materiałów innych niż drzewne. Jako spoiwa używane są najczęściej żywice aminowe, izocyjanianowe oraz fenolowe, a przy produkcji mogą być również stosowane dodatki takie jak: środki hydrofobowe, dodatkowe powłoki, wypełniacze, środki grzybobójcze, ognioochronne, itp. Wobec powyższego ich

spalanie powinno się odbywać w instalacjach, które zgodnie z przepisami prawa są spalarniami lub współspalarniami odpadów.

Natomiast z drugiej strony istnieją interpretacje powyższej definicji biomasy, iż stanowią ją wszystkie odpady drewniane, łącznie z tymi zanieczyszczonymi impregnatami lub powłokami ochronnymi, pod warunkiem, że nie zawierają związków chlorowcopochodnych i metali ciężkich. Przedsiębiorcy do zgłoszeń o uznanie pyłu i innych pozostałości drzewnych z procesów obróbki płyt drewnopochodnych za produkt uboczny niebędący odpadem dołączają wyniki badań wykonanych przez akredytowane laboratoria, które wykazują brak zanieczyszczeń impregnatami oraz powłokami zawierającymi metale ciężkie czy też związki chlorowcopochodne. Natomiast instalacje przemysłowe, do produkcji płyt drewnopochodnych: płyt o wiórach zorientowanych (OSB), płyt wiórowych lub płyt pilśniowych o zdolności produkcyjnej ponad 600 m³ na dobę, muszą być wyposażone zgodnie z konkluzjami BAT, w odpowiednie systemy ochrony powietrza. Proces spalania odbywający się w temperaturach od 850°C do 1200°C gwarantuje całkowity rozkład termiczny komponentów dodawanych do płyt, który następuje już od 400°C.

Również zgodnie z normą PN -EN ISO 17225-1:2014-07 „Biopaliwa stałe. Specyfikacje paliw i klasy. Część 1: Wymagania ogólne” Tabela 1 - Klasyfikacja pochodzenia i źródła biopaliw stałych, w rubryce 1.2 - Produkty uboczne i pozostałości z przemysłu drzewnego znajdują się dwie grupy: chemicznie nieprzetworzone produkty uboczne i pozostałości drzewne (1.2.1) oraz chemicznie przetworzone produkty uboczne, pozostałości drzewne, włókna i składniki drzewne (1.2.2). Natomiast do grupy 6.2.2 klasyfikowane są produkty uboczne i pozostałości z przemysłu drzewnego. Biopaliwa te mogą być chemicznie nieprzetworzone (na przykład pozostałości z korowania, piłowania lub rozdrabniania, formowania, prasowania) lub mogą to być przetworzone chemicznie odpady drzewne z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli (klejone, malowane, powlekane, lakierowanie lub w inny sposób przetworzone drewno), o ile nie zawierają metali ciężkich lub związków chlorowcoorganicznych w wyniku zastosowania środków do konserwacji lub powlekania drewna.

Zgodnie z Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2015/2119 z dnia 20 listopada 2015 r. ustanawiającą konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do produkcji płyt drewnopochodnych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE, aby ograniczyć ilość odpadów stałych wysyłanych w celu unieszkodliwienia, w ramach BAT zalecane jest „wykorzystanie wewnątrznie zebranych pozostałości drzewnych,

takich jak miał drzewny i pył zebrane w systemie odpylającym oraz osadów drzewnych z filtracji ścieków, jako paliwa (w odpowiednio wyposażonych obiektach energetycznego spalania znajdujących się na terenie instalacji) lub jako surowca.”

Biorąc pod uwagę powyższe można stwierdzić, że brakuje w polskim prawie jasno określonych standardów postępowania dla branży płyt drewnopochodnych określających parametry jakościowe pozostałości drzewnych z produkcji oraz możliwości ich wykorzystania. Jest to niezbędne, przy wydawaniu opinii i decyzji administracyjnych w celu ujednoczenia podejścia do wszystkich zakładów przetwórstwa drewna, a wykonanie wydawanych decyzji administracyjnych gwarantowało prowadzenie gospodarki pozostałościami z produkcji płyt drewnopochodnych w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi i środowiska.

Stanowisko kieruje się do:

Pana Michała Kurtyki – Ministra Klimatu.

